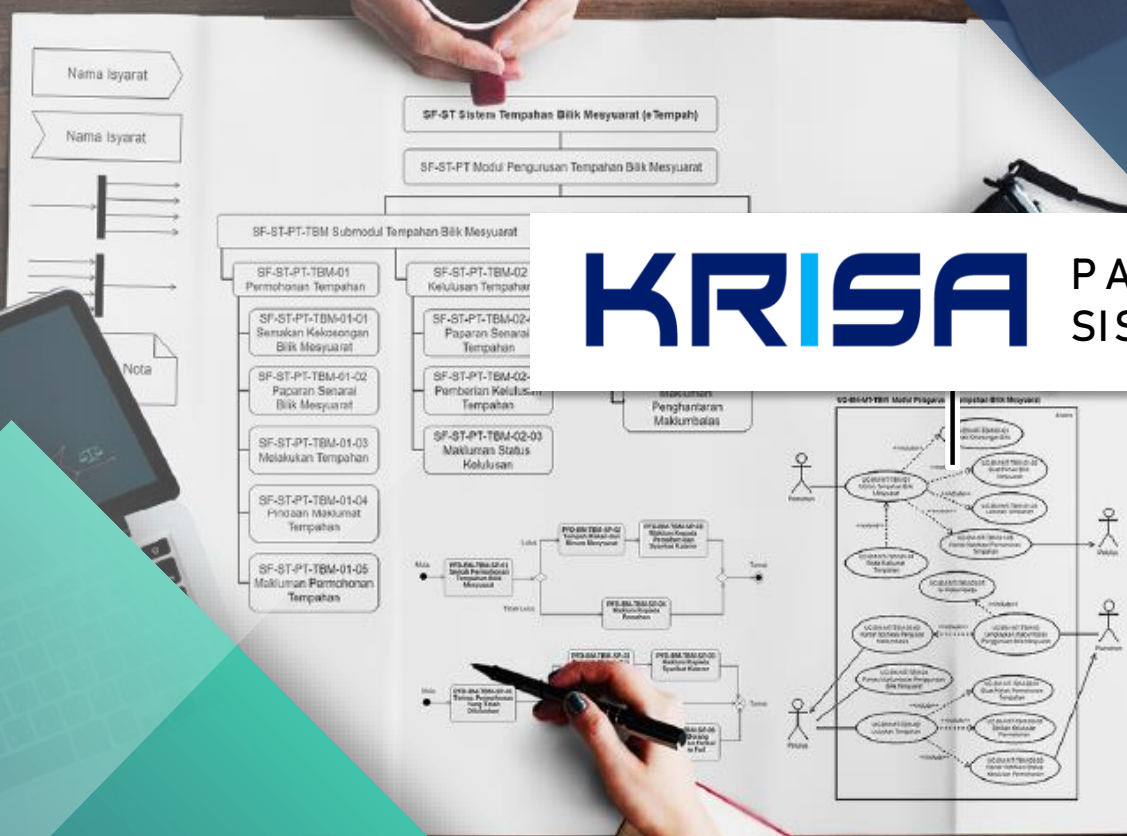

KRISA

PANDUAN KEJURUTERAAN SISTEM APLIKASI SEKTOR AWAM

BPI BAHAGIAN
PERUNDINGAN ICT

PENGGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

**MENERANGKAN KOMPONEN FUNGSI DAN LANGKAH-LANGKAH PENGGANGGARAN SAIZ
APLIKASI MENGGUNAKAN KAEDAH *FUNCTION POINT* (FP)**

PENGENALAN

- *Function point analysis* adalah satu kaedah penganggaran **saiz perisian/aplikasi** berdasarkan fungsi sistem yang diperlukan oleh pengguna
- Diperkenalkan oleh Allen Albrecht pada 1970an
- Penganggaran adalah berdasarkan IFPUG Functional Size Measurement dengan unit metrik **FP**

PIAWAIAN FUNCTION POINT

Function points telah dijadikan sebagai piawaian antarabangsa bagi pengukuran saiz perisian/aplikasi seperti berikut :

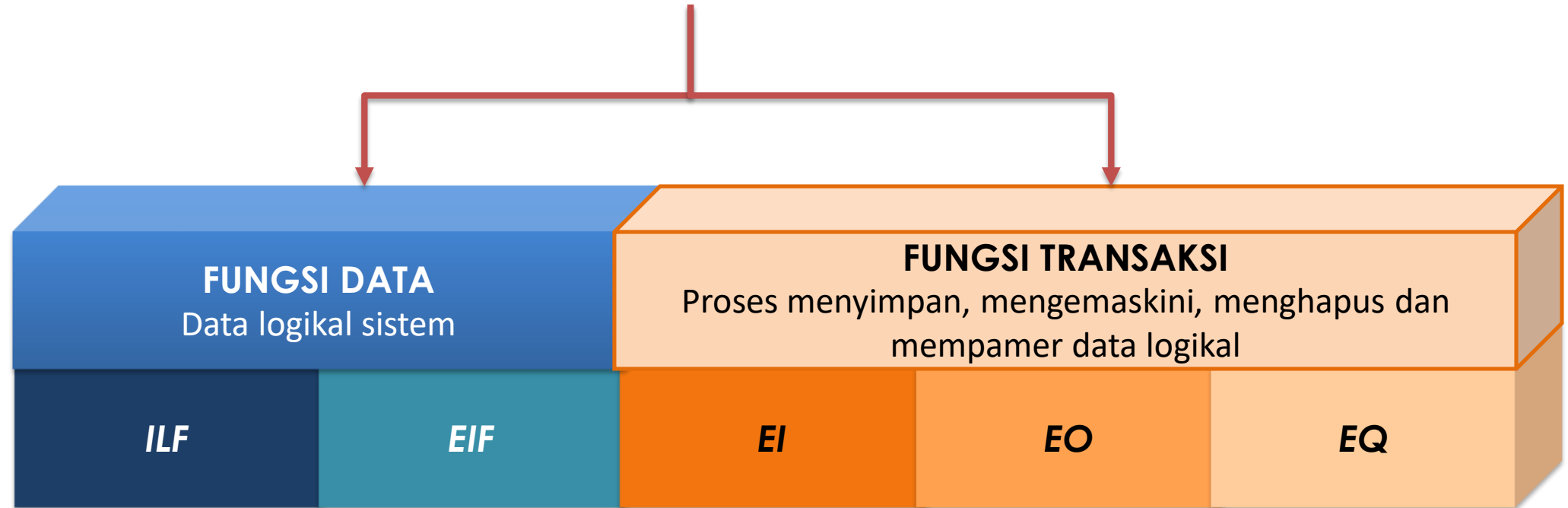
- **IFPUG : ISO/ IEC 20926 : 2009 Software and systems engineering – Software measurement – IFPUG functional size measurement method.**
- COSMIC : ISO/ IEC 19761 : 2011 Software engineering. A functional size measurement method.
- FiSMA : ISO/ IEC 29881: 2010 Information technology – Systems and software engineering – FiSMA1.1 functional size measurement method.
- Mark-II : ISO/ IEC 20968 : 2002 Software engineering – MIII Function Point Analysis –Counting Practices Manual
- NESMA : ISO/ IEC 24570 : 2018 Software engineering – NESMA function size measurement method version 2.1 Definitions and counting guidelines for the application of Function Point Analysis

CIRI-CIRI FUNCTION POINT ANALYSIS?

- Bebas dari sebarang faktor-faktor teknologi, platform, rangka kerja (framework) dan bahasa pengaturcaraan.
- Ideal digunakan sebagai asas untuk menganggarkan saiz, kos dan jangkamasa pembangunan sesuatu perisian/aplikasi.
- Boleh didokumentasikan sepenuhnya bagi tujuan rujukan, semakan dan *traceability*.
- Pengiraan boleh dilakukan sama ada pada fasa kajian keperluan, analisis, rekabentuk, pengaturcaraan, pengujian atau/dan pelaksanaan.
- Terpakai untuk pengukuran *effort*, masa dan kos bagi keseluruhan fasa kitar hayat pembangunan sistem (SDLC).

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

FUNGSI SISTEM

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

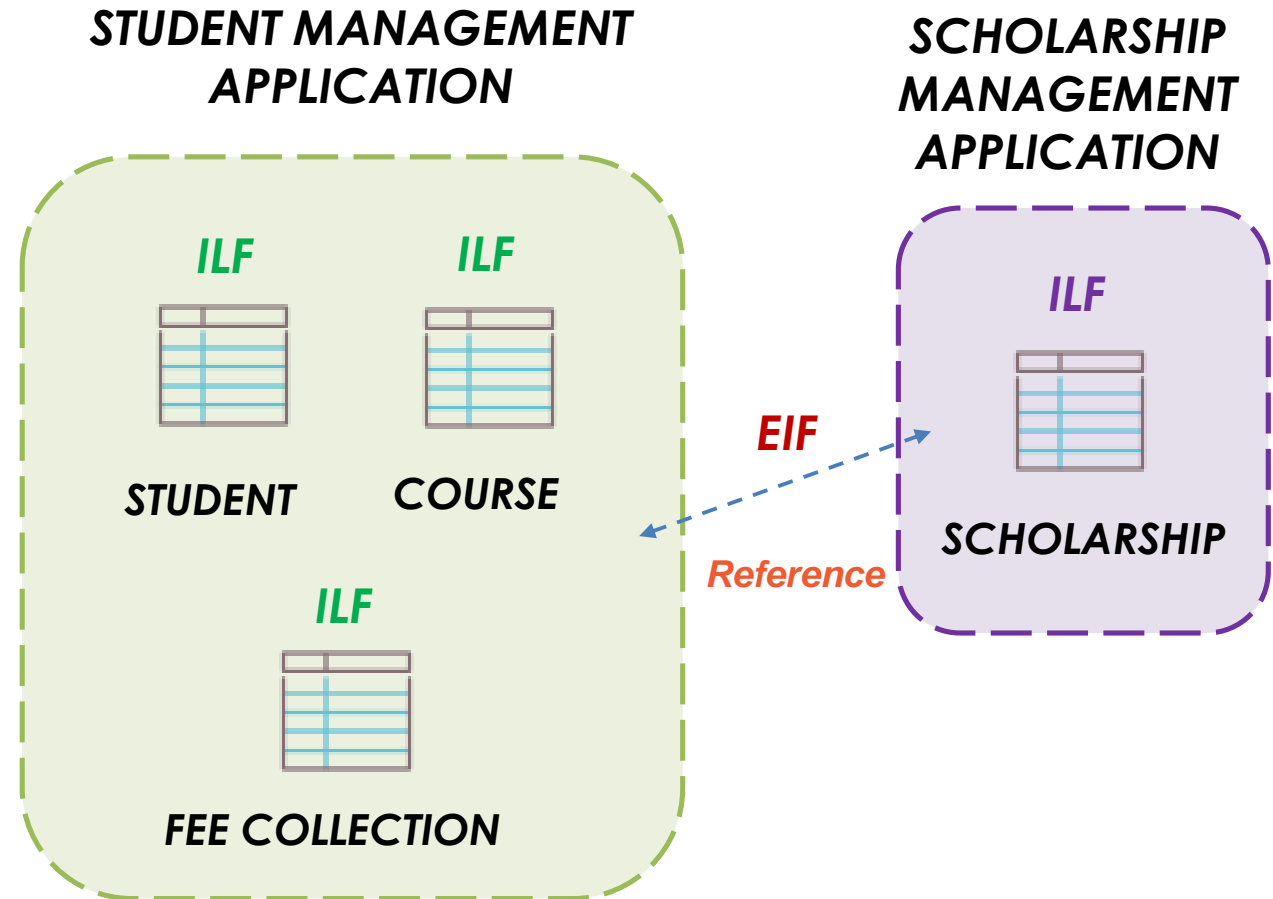
KOMPONEN FUNGSI DATA

a) *Internal Logical Files (ILF)*

Fail-fail, jadual-jadual (table) dalam pangkalan data atau kumpulan-kumpulan data yang **dimiliki dan diselenggara oleh sistem** aplikasi yang dibangun

b) *External Interface Files (EIF)*

Fail-fail, jadual-jadual (table) dalam pangkalan data atau kumpulan-kumpulan data yang **dimiliki dan diselenggara oleh sistem aplikasi lain** tetapi dirujuk oleh sistem yang dibangun

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

KOMPONEN FUNGSI

c) External Inputs (EI)

Fungsi transaksi asas yang **menyimpan, mengemaskini dan/atau menghapus data** dalam ILF

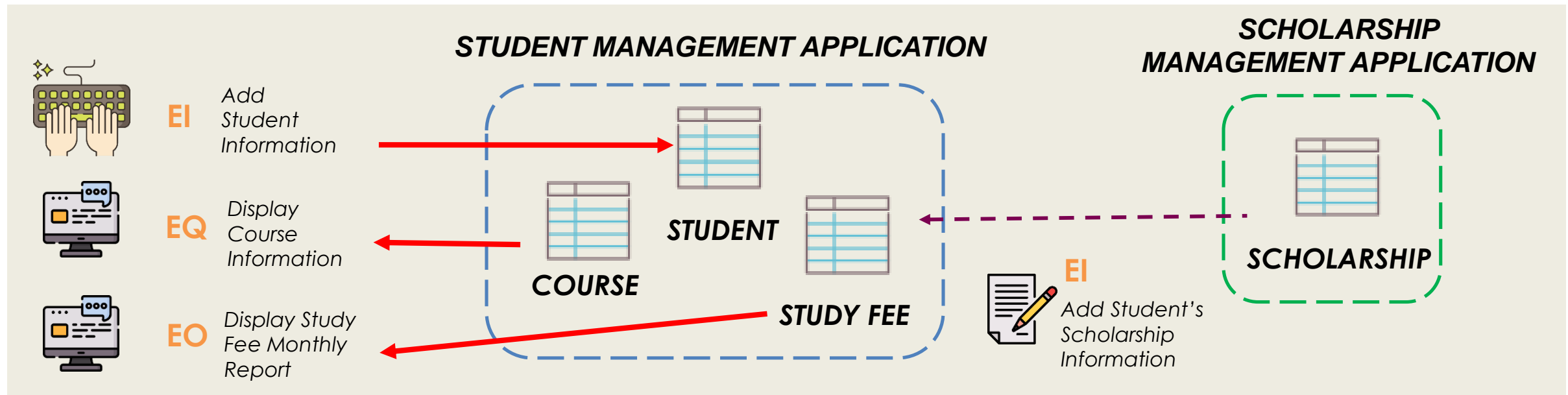
d) External Inquiry (EQ)

Fungsi transaksi asas yang **memaparkan** maklumat

e) External Outputs (EO)

Fungsi transaksi asas yang **memaparkan maklumat** kepada pengguna dengan tambahan proses berikut :

- **kemasukan, pengemaskinian atau penghapusan data** dalam ILF
- **pengiraan / formula matematik / logik** proses
- mewujudkan **derived data**

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

PROSES PENGANGGARAN MENGGUNAKAN FUNCTION POINT

Kumpul dokumen rujukan yang berkaitan

Tentukan skop dan sempadan pengiraan serta kenal pasti keperluan fungsian pengguna (*functional user requirements*)

Ukur fungsi data (*data functions*)

Ukur transaksi fungsi (*transactional functions*)

Kira saiz fungsi (*functional size*)

Rekodkan dan laporkan hasil pengiraan *Function Point*

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

FAKTOR YANG MEMPENGARUH KOMPLEKSITI KOMPONEN FUNGSI

a) *Files Type Reference (FTR)*

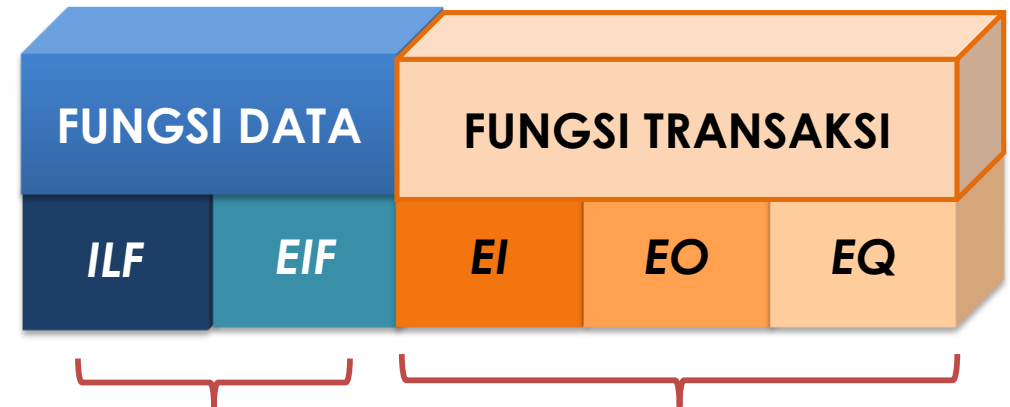
Fungsi data yang dirujuk/ diselenggara oleh EI, EO dan EQ

b) *Data Element Types (DET)*

Medan/atribut yang unik dan tidak berulang (non-repetitive).

c) *Record Element Type (RET)*

Sub kumpulan kepada elemen data yang terkandung di dalam satu-satu ILF atau EIF.

- RET
- DET

- FTR
- DET

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

JADUAL MATRIKS KOMPLEKSITI

Menentukan kompleksiti setiap komponen fungsi (ILF, EIF, EI, EQ & EO) yang telah diperolehi

Jadual Matriks Kompleksiti EI

	1 - 4 DET	5 - 15 DET	16 atau lebih DET
0 - 1 FTR	Rendah	Rendah	Sederhana
2 FTR	Rendah	Sederhana	Tinggi
3 atau lebih FTR	Sederhana	Tinggi	Tinggi

Jadual Matriks Kompleksiti EO & EQ

	1 - 5 DET	6 - 19 DET	20 atau lebih DET
0 - 1 FTR	Rendah	Rendah	Sederhana
2 - 3 FTR	Rendah	Sederhana	Tinggi
4 atau lebih FTR	Sederhana	Tinggi	Tinggi

Jadual Matriks Kompleksiti ILF & EIF

	1 - 19 DET	20 - 50 DET	51 atau lebih DET
1 RET	Rendah	Rendah	Sederhana
2 - 5 RET	Rendah	Sederhana	Tinggi
6 atau lebih RET	Sederhana	Tinggi	Tinggi

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

JADUAL PENTERJEMAHAN SAIZ FP

Menentukan saiz dalam unit *function point* (FP) berdasarkan kepada kompleksiti yang telah diperolehi bagi setiap komponen fungsi (ILF, EIF, EI, EQ & EO)

Jadual Penterjemahan Saiz EI dan EQ

Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	3
Sederhana	4
Tinggi	6

Jadual Penterjemahan Saiz EO

Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	4
Sederhana	5
Tinggi	7

Jadual Penterjemahan Saiz ILF

Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	7
Sederhana	10
Tinggi	15

Jadual Penterjemahan Saiz EIF

Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	5
Sederhana	7
Tinggi	10

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

NAMA ENTITI	ATRIBUT	JENIS KOMPONEN	RET	DET	KOMPLEKSITI
STUDENT	○ ○ ... ○	ILF	3	21	S
COURSE	○ ○ ... ○	ILF	1	14	R
SCHOLARSHIP	○ ○ ... ○	EIF	1	10	R

Jadual Matriks Kompleksiti ILF & EIF

	1 - 19 DET	20 - 50 DET	51 atau lebih DET
1 RET	Rendah	Rendah	Sederhana
2 - 5 RET	Rendah	Sederhana	Tinggi
6 atau lebih RET	Sederhana	Tinggi	Tinggi

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

FUNGSI	JENIS KOMPONEN	FTR	DET	KOMPLEKSITI
View list	EQ	1	1	R
View report summary	EO	2	5	R
Add student	EI	3	21	T
Edit student	EQ	3	29	T
	EI	3	29	T
Delete Student	EI	1	3	R

Jadual Matriks Kompleksiti EI

	1 - 4 DET	5 - 15 DET	16 atau lebih DET
0 - 1 FTR	Rendah	Rendah	Sederhana
2 FTR	Rendah	Sederhana	Tinggi
3 atau lebih FTR	Sederhana	Tinggi	Tinggi

Jadual Matriks Kompleksiti EO & EQ

	1 - 5 DET	6 - 19 DET	20 atau lebih DET
0 - 1 FTR	Rendah	Rendah	Sederhana
2 - 3 FTR	Rendah	Sederhana	Tinggi
4 atau lebih FTR	Sederhana	Tinggi	Tinggi

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

JENIS KOMPONEN	TAHAP KOMPLEKSITI			JUMLAH
	RENDAH (R)	SEDERHANA (S)	TINGGI (T)	
ILF	1 X 7	1 X 10	___ X 15	17
EIF	1 X 5	___ X 7	___ X 10	5
EI	1 X 3	___ X 4	2 X 6	15
EO	1 X 4	___ X 5	___ X 7	4
EQ	1 X 3	___ X 4	1 X 6	10
TOTAL UNADJUSTED FP				51

Jadual Penterjemahan Saiz EI dan EQ

Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	3
Sederhana	4
Tinggi	6

Jadual Penterjemahan Saiz EO

Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	4
Sederhana	5
Tinggi	7

Jadual Penterjemahan Saiz ILF

Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	7
Sederhana	10
Tinggi	15

Jadual Penterjemahan Saiz EIF

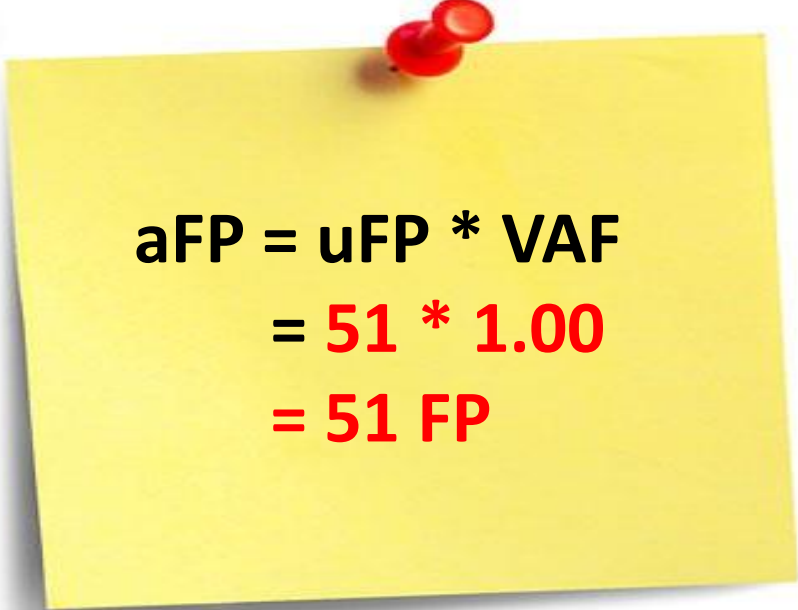
Tahap Kompleksiti Fungsi Transaksi	Function Points
Rendah	5
Sederhana	7
Tinggi	10

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

MENENTUKANNILAI *VALUE ADJUSTMENT FACTOR*(VAF)

GSC	(0-5)	GSC	(0-5)
1. Data Communications	5	8. On-Line Update	5
2. Distributed Data Processing	3	9. Complex Processing	2
3. Performance	5	10. Reusability	
4. Heavily Used Configuration		11. Installation Ease	
5. Transaction Rate	5	12. Operational Ease	
6. On-Line Data Entry	5	13. Multiple Sites	
7. End-User Efficiency	5	14. Facilitate Change	
TOTAL DEGREE OF INFLUENCE (TDI)		SUM (1-14)	35
VALUE ADJUSTMENT FACTOR (VAF)		(TDI * 0.01)+0.65	1.00

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

$$\begin{aligned} \text{aFP} &= \text{uFP} * \text{VAF} \\ &= 51 * 1.00 \\ &= 51 \text{ FP} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Anggaran Kos} &= \text{Adjusted Function Points} \times \text{Kos} \\ &\quad \text{Pembangunan Per FP Indonesia} \\ &\quad \times \text{Nilai Pertukaran USD kepada} \\ &\quad \text{Ringgit Semasa} \\ &= \text{AFP} \times \text{USD185.00} \times \text{RM4.00} \\ &= \text{aFP} \times \text{RM1,200.00} \\ &= 51 \text{ FP} \times \text{RM1,200.00} \\ &= \text{RM61,200.00} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Anggaran Effort (mandays)} &= (\text{Adjusted Function Points} \times \text{Kadar Produktiviti} \\ &\quad \text{man-hours di Malaysia}) \\ &= \text{aFP} \times 10 \\ &= 51 \text{ FP} \times 10 \\ &= 510 \text{ mandays} \end{aligned}$$

MAMPU

Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia

All information incorporated within this slide is created for
Malaysian Administrative Management and Planning Unit (MAMPU),
Prime Minister's Department, Malaysia.

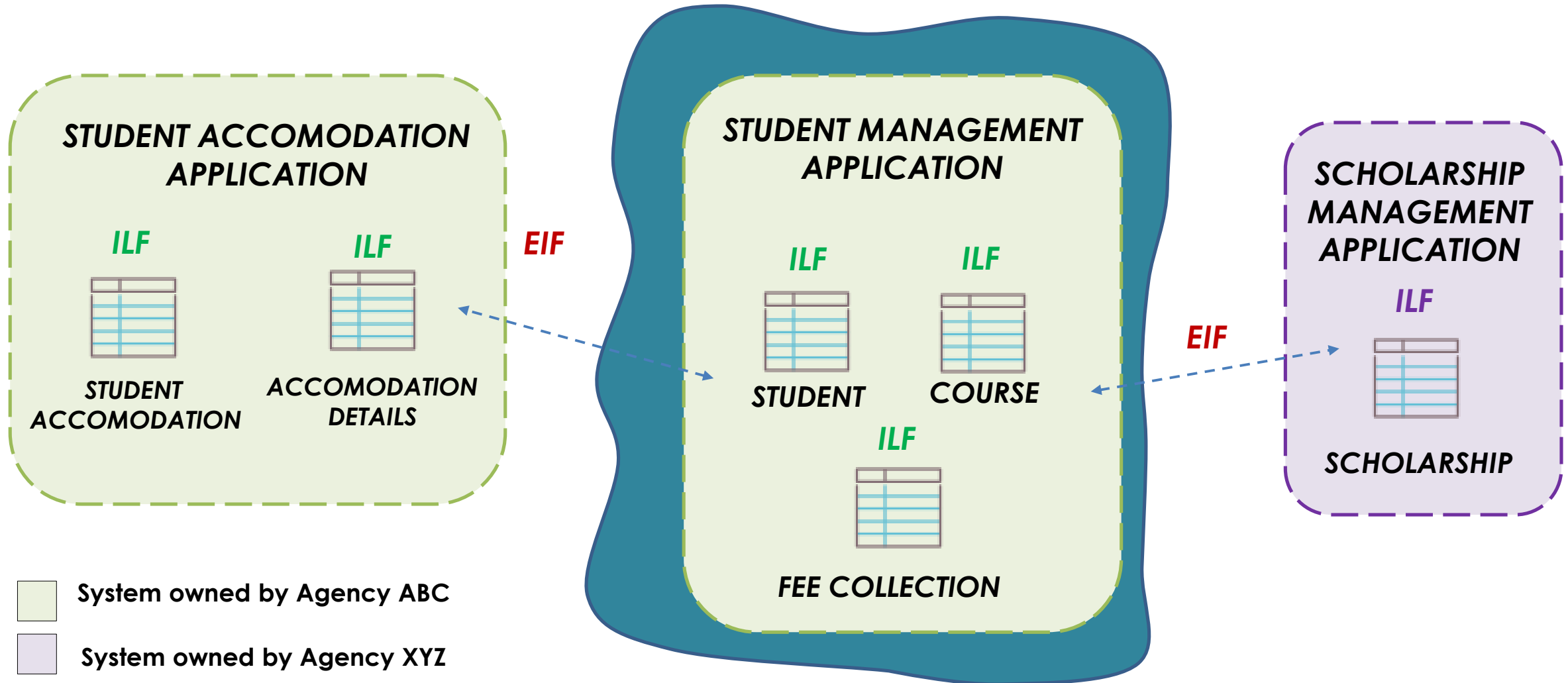
All information is the property of MAMPU and any unauthorized
reproduction is prohibited

**TERIMA
KASIH**

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

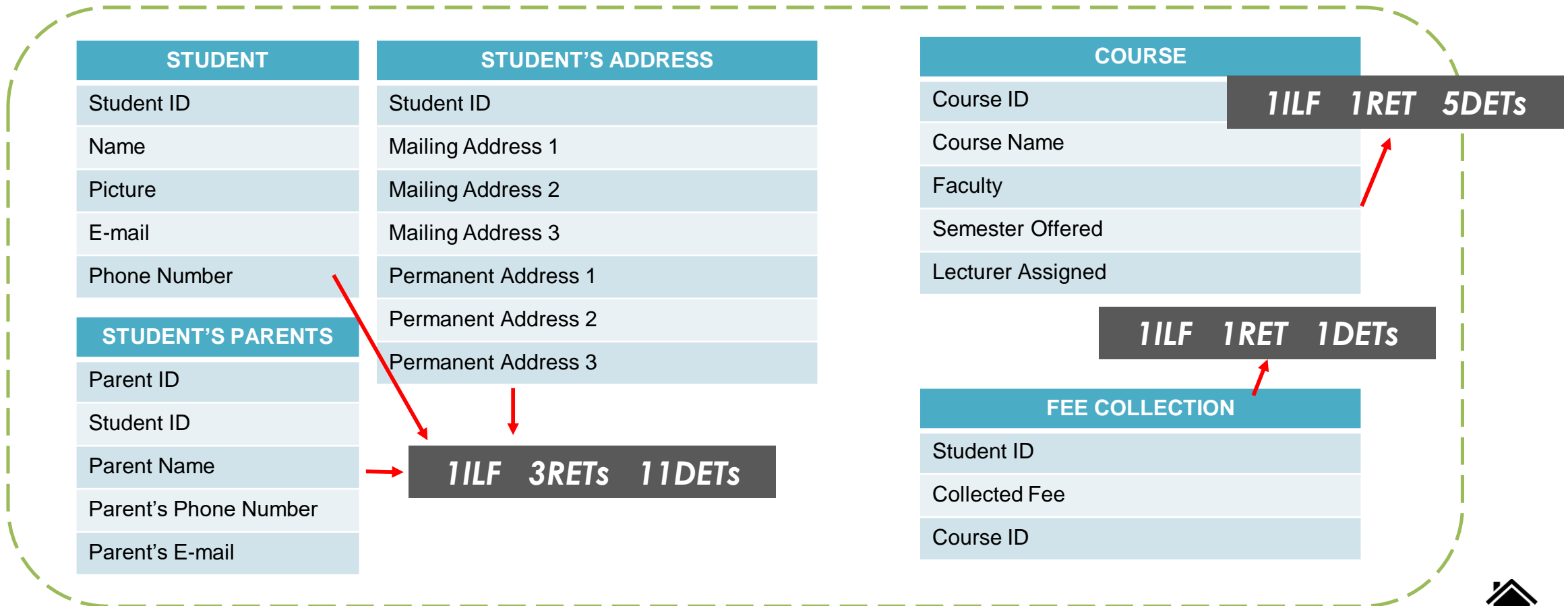
CONTOH PENETAPAN SKOP DAN SEMPADAN SISTEM

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

CONTOH PENENTUAN KOMPLEKSI FUNGSI DATA

STUDENT MANAGEMENT APPLICATION

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

CONTOH PENENTUAN KOMPLEKSITI FUNGSI TRANSAKSI

Display Student's Academic Information

EQ

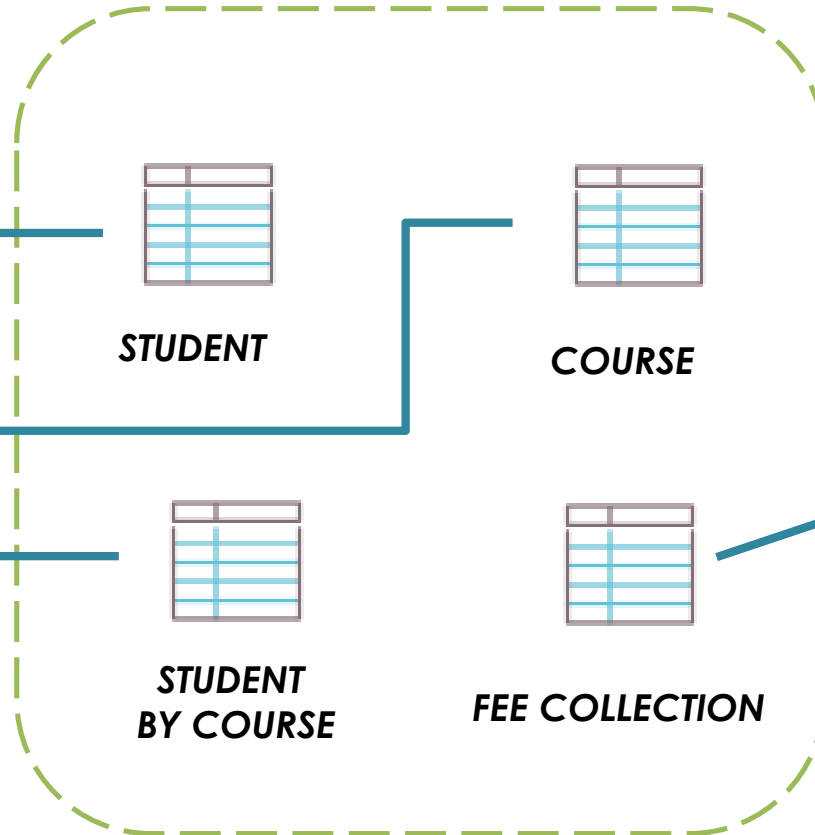
STUDENT MANAGEMENT APPLICATION

FINANCIAL APPLICATION

Info Displayed

- Student**
Student ID
Name
Pic
- Course**
Course Name
Faculty
- Student By Course**
Student ID (not display)
Course ID (not display)
- Others (Non Entity)**
Button
Message

2FTRs
7DETs

Total Collection

Transfer Total Annual Collection Information

EO

COLLECTION

Info Transferred

Integration File
Total Collection
Year

1FTRs
2DETs

PENGANGGARAN SAIZ SISTEM APLIKASI

14 CRI-CRI AM SISTEM (GSC)

BIL.	FAKTOR	KETERANGAN
1	Komunikasi Data	Berapa banyak fasiliti komunikasi yang ada untuk membantu pemindahan atau pertukaran maklumat dengan sistem aplikasi?
2	Pemprosesan Data Teragih	Bagaimana data teragih (distributed data) dan fungsi pemprosesan dikendalikan?
3	Prestasi	Adakah pengguna memerlukan maklumat berkenaan masa tindakbalas dan daya pemprosesan (throughput)?
4	Konfigurasi yang Kerap Digunakan	Berapa kerap platform perkakasan sedia ada akan digunakan untuk melaksanakan sistem aplikasi pada masa akan datang?
5	Kadar Transaksi	Berapa kerap transaksi dilaksanakan dalam masa sehari, seminggu, sebulan dan sebagainya?
6	Kemasukan Data Dalam Talian	Apakah peratusan maklumat yang direkodkan secara dalam talian?
7	Efisiensi Pengguna	Adakah aplikasi direkabentuk berdasarkan efisiensi pengguna?
8	Pengemaskinian Dalam Talian	Berapa banyak ILF yang dikemaskini melalui transaksi dalam talian?
9	Pemprosesan yang Kompleks	Adakah sistem aplikasi yang akan dibangunkan mengandungi logikal dan pemprosesan matematik yang kompleks?
10	<i>Reusability</i>	Adakah aplikasi dibangunkan bertujuan untuk memenuhi keperluan seseorang pengguna atau ia mengambil kira juga keperluan pengguna-pengguna yang lain?
11	<i>Installation Ease</i>	Berapa sukar proses instalasi yang akan dilaksanakan?
12	<i>Operational Ease</i>	Apakah tahap keberkesanan dan automasi bagi prosedur-prosedur start-up, back-up dan pemulihan?
13	Lokasi	Adakah sistem aplikasi direkabentuk, dibangun dan menyokong kepada pemasangan di pelbagai lokasi dan organisasi?
14	Perubahan Fasiliti	Adakah sistem aplikasi direkabentuk, dibangun dan menyokong kepada perubahan fasiliti?